

NAGYVÁRADI NAPLÓ

SZERKESZTŐSÉG
és KIADÓHIVATAL:
Str. Rimanóczy-u. 4.

Telefon: 21 (inter-
urban), éjjel 16-52.
Sürgőnycim: NAPLÓ
© ORADEA-MARE ©

Hirdetéseket a ki-
adóhivatalon kívül
eredeti díjszabás
szerint felvenni al-
den nagyobb bel- és
külf. hirdetési iroda

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGINAPILAP ♦ FELELŐS SZERKESZTŐ: FEHÉR DEZSŐ

Minden optimizmust megsemmisít Poincaré tegnapi beszéde.

Készül a német jóvátételi garanciális terv.

Poincaré vasárnapi beszédei rendesen erősítik a helyzetet. Legutóbb a seülisi, pedig a villers-cottetsi hadiemlék le-
adásán mondott olyan beszédet, amely
előre lerontja az angol jegyzék hatását.
Poincaré beszédében támadta Lloyd Georgot,
amint üszköt dobott Anglia és Francia-
ország közé, azután utalva a német ipar ag-
g-szervezetére, együgyűnek mondta,
hogy a német fizetőképességet tartósan egy-
en összegben állapítsák meg. Beszédét
közézte, hogy a szerencsétlen adós ki-
nek ürügye alatt ne kedvezzenek a
nemzetnek. Ennek a beszédnek hatásáról a
következő táviratokat kaptuk:

London, július 24. A londoni politikai
életnek tegnap két csatlódás jutott részül.
Poincaré vasárnapi beszéde nem tekint-
ve válasznak az angol felfogásra, mivel a
nemzet még a jegyzéknek Párisba való érke-
zéséig készült el, a francia miniszterelnök
szembeszállt azzal a gondolattal,
hogy állapítsák meg azt az összeget, amelyet
Franciaország fizetni tud. Poincarének az a
véleménye, hogy oktalanság volna véglegesen
meg nem változtatható módon megállapí-
tani a német fizetőképességét, ismét olyan
optimizmus, amely minden optimizmust meg-
semmisít.

A másik csatlódás az, hogy Páris nem
fogja be azt a megállapodást, amely sze-
regegyelőre nem tesz olyan kijelentést, amely
sugalmazottak is volna tekinthető.
(Havas.) Mint a Daily News Berlinből
írja, a német birodalmi kormány értesítette
az angol külügyi hivatalt, hogy a jóvátételek
garanciális tervei nemsokára elkészülnek.

London, július 24. Az alsóház ma a le-

fejezésre vonatkozó határozati javaslatot
tárgyalja. A javaslat felszólítja a kormányt,
tegyen haladéktalanul lépéseket nemzetközi
konferencia összehívására. A konferencia
feladata volna foglalkozni a nemzeti biztonság
problémájával abból a szempontból, hogy
ugy a kis mint a nagy nemzetek békéje és
szabadsága miképp biztosítható a lefegyver-
zéssel. A Daily Telegraph szerint az indit-
ványozó Macdonaldon kívül a miniszterelnök
és Asquit is fel fog szólni. A lap diplomá-
ciai tudósítója jelenti továbbá, hogy a nem-
zeti liberálisok csütörtökön a Ruhr-megszállás
kérdését és a kereskedelemben ezáltal elő-
idézett zűrzavart is szóvá akarják tenni az
alsóházban.

Szeptember 3-ig vár az angol
kormány a jóvátétel szabályo-
zásával.

London, július 24. Az „Observer“ dip-
lomáciai tudósítója a következőket jelenti:
Az angol jegyzék szövege nem végleges és a
megbeszélésekhez képest módosítani lehet
majd, ha a szövetséges kormányok megjegy-
zései érintetlenül hagyják az angol politika
főbb alapelveit. Tisztában kell lenni azzal,
hogy van egy pont, amelyen túl az angol
kormány nem tehet engedményt. A cikk vé-
gén megjegyzi, hogy Párisból a hét vége
előtt nem várnak választ, ha azonban a szept-
ember 3-án kezdődő népszövetségi ülés
megkezdése előtt még mindig szabályozatlan
lenne ez a kérdés, akkor okvetlenül sürgő-
sen ki kell tüzni a népszövetségi ülés napi-
rendjére. Ez a körülmény talán arra fogja
kényszeríteni Franciaországot, hogy sietesse
elhatározását.

3. Kolozs (316 — Kolozsvár), 4. Szatmár
308 — Szatmár), 5. Szilágy (288 — Zilah
vagy Szilágysomló), 6. Bihar (501 — Nagy-
várad). A lakosság összege 2,008.000.

3. kerület. Arad (457 — Arad), 2. Te-
mestorontál (460 — Temesvár), 3. Krassó-
szörény (394 — Lugos), 4. Mehedinti (320
— Turn-Szeverin). A lakosságnak száma
1,631.000.

Önállóságot kapnak a következő váro-
sok: 1. Szeben 33 ezer, 2. Brassó 41 ezer,
3. Marosvásárhely 25 ezer, 4. Kolozsvár 64
ezer, 5. Szatmár 34 ezer, 6. Nagyvárad 64
ezer, 7. Arad 63 ezer, 8. Temesvár 72 ezer
lakossal.

Erdélyben a következő változások men-
nek végbe: Fogarasmegye teljesen feloszlik
és pedig Szeben és Barcaság között. Három-
szék egy részéből, Csik és Udvarhelyből,
Felsőoltmegye alakul meg, így tiszta székely
megye lesz.

Nagy- és Kisküküllő a szomszédos me-
gyékkel együtt új megyét alakítanak. Maros-
torda átalakul a szomszédos megyék egyes
részeivel együtt Felsőmarosmegyévé és így
megszűnik tiszta székely jellege. Máramaros
és Naszód egy vármegyét fognak alkotni,
Szolnokdoboka, Szatmár és Szilágy egy része
Dobokavármegyét fogja alkotni. Kolozsvár-
megye a mai területén kívül kapja Tordát és
a tordai járást, a tekei és örményesi járáso-
kat is. Szatmárvármegye Szilágy és Szolnok-

doboka egy részét kapja, viszont Szilágy-
vármegye Szatmárból részesül. Bihar ugyan-
csak Szilágyból kap részeket. Arad és Te-
mesvár között lényegtelen változások lesz-
nek. Barcaság kapja Predeált, Azugát és
Bustenit is. Ezzel szemben a petrozsényi ke-
rület Gorjvármegyéhez fog tartozni, viszont
Besztercenaszód egy része a csernovitzi kerü-
lethez, ahol önálló megyét alkot.

Ostromállapot Horvátországban.

Forradalom van kiföröben.

Belgrád, július 24. Radics Istvánnak, a
horvát nemzeti párt vezérének letartóztatása
után Sándor király elnöklete alatt korona-
tanács volt, amelyen elhatározták, hogy Zág-
rábot, a horvát forradalmi mozgalmak fő-
főszékét, olyan csapatokkal szállják meg,
amelyeknek tisztikara és legénysége szerb
származású. A koronatanács elrendelte az
ostromállapotot.

A horvát katonákat, mintegy hetvenkét-
ezer embert, az ország különböző részében
szórták szét s különféle ezredekbe osztották be.

A Pasics-kormányt erre az erőteljes intéz-
kedésre az a meggyőződés indította, hogy a
horvát parasztförradalom minden pillanatban
kitörhet.

A szinajai konferencia megnyitása.

A delegátusok megérkezése. — Miért volt
Benes Párisban és Londonban. — Az
orosz—román jegyzékváltás.

Prága, július 24. A külügyminisztérium-
hoz közelálló Ceske Szlovo című újság azt
állapítja meg, hogy Benes külügyminiszter
nyugati utazásával, amelyen az ántánt állás
pontját akarta meg tudakolni a Sinajában
szóba kerülő kérdések felől, nagy eredmény-
t ért el azokkal a kereskedelmi szerződésekkel,
amelyeket a szövetségesek részben már alá-
írtak, részben pedig rövidesen aláírnak. Al-
kalma volt arra is, hogy illetékes helyen,
ahol a jóvátétel problémájával csak a cseh-
szlovák állam szempontjából foglalkozott, rá-
mutathasson az angol francia szövetség szük-
ségességére is.

Bukarest, július 24. Benes cseh külügy-
miniszter szombaton reggel érkezik Szinajába
egyedül. Neje, aki eredetileg el akarta ki-
sérni, Marienbadban maradt.

Nincsics szerb külügyminiszter pénteken
este érkezik nejével együtt Sinajába.

A megtörtént beosztások szerint Benes
külügyminiszter mellett Arion ezredes, Nin-
csics mellett Trifu budapesti főkonzul fog
szolgálatot teljesíteni.

A konferenciát szombaton délután négy
órákor nyitják meg a szinajai Peles-kastély
disztermében. A konferencián Duca külügy-
miniszter fog elnökölni. A tárgyalás nyelve
francia lesz.

Bukarest, július 24. Az orosz—román
jegyzékváltásra vonatkozólag hivatalos hely-
ről a Radort a következők közlésére hatal-
mazták fel: A román kormány több ízben
felhívta a szovjet kormány figyelmét az irre-
guláris orosz csapatok garázdálkodására,
amelyekhez több ízben a vörös hadsereg szá-
bályszerű alakulatainak kísérlétei is járultak.

Biharvármegye kibővül Szilágyból.

Erdély új megyei beosztása. —

A liberális kormány az őszi ülésszak
elő feladatává az új közigazgatási tör-
vényt jelölte meg. A belügyminisztérium hi-
vatalos bulletinje érdekes részleteket közöl
a közigazgatási törvényből s egyben közli
az új megyék új beosztását és elrendezését is.

Az új beosztás a megyék számát az ed-
dig 76-ról 48-ra csökkenti olyanképpen, hogy
az új megyék lakosságának száma a 231—718
között mozog. Ezt a 48 megyét 9 kerü-
let (regiuni) osztották, melyből három Er-
délyre esik. Az erdélyi kerületek és megyék
beosztása a következő:

1. kerület. 1. Hunyad (281 ezer lakóval,
ahol a helye Déva), 2. Szeben (233 — Nagy-
várad), 3. Barcaság 296 — Brassó), 4. Felső-
olt (252 — Csikszék), 5. Tarnava (244 —
Bézsfalva), 6. Fehér (250 Gyulafehérvár),
7. Maros (287 — Marosvásárhely). A kerület
lakosságának száma 1,863.000.

2. kerület. 1. Marosnaszód (284 — Besz-
tercenaszód), 2. Doboka (231 — Dész),

Három hónappal ezelőtt ebben az ügyben odáig jutottak a tárgyalások, hogy a román kormány bizottság kiküldését kérte. Litvinov tegnap válaszolt erre a jegyzékre anélkül, hogy részletesebb modalitásokat közölt volna. Duca külügyminiszternek ma reggel Moszkvába irányított szikratávirata a közös bizottságok tárgyalásának helyéül Cetatea Albă ajánlotta.

Kettős bírói tanácsok ítéleznek.

Azigazságügyminiszter legújabb rendelete

A törvénykezés megakasztott folytonosságának biztosítása érdekében az igazságügyi kormány megoldásokról gondoskodik. A legnagyobb baj a bíróhiány. A volt magyar bírák közül igen sokan megváltak a törvénykezés szolgálatától, a megmaradtak munkaerejének nagy részét pedig az új törvények, az új rendtartás és az új törvénykezési nyelv elsajátítása foglalja le. A hiányzó bírákat a Regából nem tudják kellően pótolni s így a bíróhiány mind akutabbá válik. Az ügyvédi kamarák országsszerte panaszkodják ezt a helyzetet, mely abnormis állapotokat teremtett. Az elintézetlen akták száma légió s a benyújtott keresetekben a felek hiába várják a bírói terminust.

Eddig a bírák tanácsa három tagból állott. Egy elnökből, egy előadó és egy szavazó-bíróból. Minden polgári- és bűnügy egy ilyen hármastanácson ment keresztül. Így írja ezt elő különben a rendtartás minden vonalon.

Az utóbbi időben a bíróhiány következtében ezek a hármastanácsok nehezen alakultak és óriási munkahalmaz térhe alatt roskadoztak.

Az igazságügyminiszter most úgy kívánt segíteni a dolgon,

hogy rendeletileg beszüntette a hármastanácsok és ezek létszámát kettőben állapította meg. A miniszter legújabb rendelete szerint minden ügyben, melyben eddig hármastanácsok dolgoztak, ezután kettős tanácsok fognak működni.

Minden ilyen kettős tanács egy elnökből és egy bíróból fog állni. Amennyiben ketten nem tudnának egyhangú megállapodásra jutni, úgy be kell vonniuk a döntéshoz egy harmadik bíró.

Ez a rendelet most érkezett le a nagyváradi kir. törvényszékhez és dr. Chetian Simon elnök már be is rendezte így a vezetése alatt álló nagyváradi törvényszéket és itt tegnap óta már ezek a kettős tanácsok működnek.

Kétségtelen, hogy az új renddel némi élénkebb tempó fog bevonulni az igazságtéves menetébe, de az már kétséges, vajjon a közönség bizalma meg fog-e erősödni az igazságszolgáltatással szemben, melynek keretében egyetlen ember, a referens bíró kezébe olyan hatalmas jog adatott, melyet eddig két bíróember vitathatott meg.

Külön klasszist képvisel

Nagy Emil magyar igazságügyminiszter az Ebredők és az antiszemitizmus ellen.

(Budapesti tudósítónktól.) Röviden jelenttem már, hogy a ceglédi ebredők meg akarták zavarni az igazságügyi miniszter beszédét. A Népkerben tudta csak a zavarások megszüntetése után Nagy Emil igazságügyminiszter elmondani következő beszédét:

— Ha egy történetíró tíz-husz év múlva meg akarja emlékezni Magyarországot sorsáról — mondotta — ez a mai ceglédi esemény épületes adat lesz számára. Ez az esemény bizonyítja azt, hogy a polgárságnak milyen összetartásra van szüksége ahhoz,

hogy meg tudja jékezní ezeket a szélső elemeket, amelyek Magyarországot nem az üdvösségbe vezeték, hanem a romlásba dönték.

Mit akarunk mi? Egyéni érdekeink feláldozásával odaadtuk magunkat kiváló vezérünkkel: Bethlen István gróffal együtt az ország kormányzására s nem akarunk mást, mint szegény hazánkat kimenteni a vergődő haláltusából. Ha nagyok a gazdasági bajok s a drágaság folyton nő, akkor nehéz mérsékelt politikát hirdetni, mert a szélsőséges ígérgetések sokkal inkább találnak sikerre, mint a komoly tárgyalások szavak. Piacéri lármázás közben okos szót mondani nem lehet. Magyarország sorsa valóssággal választon van s aki az ország sorsát távolról nézi, ne higgye azt, hogy tisztában van a helyzettel. Az ország sorsának végtelen nyomorúságát most látom csak igazán, amikor mint miniszternek módom van betekinteni a dolgokba.

Össze kell szednünk minden férfiúi erőket, minden bennünk lévő erkölcsi értéket, s meg kell győznünk az ország józan polgárait, hogy nemzetünket másként, mint egységes, összefogó szellemmel megmenteni nem lehet, mert csak a kalandoroknak nincs veszíteni valójuk.

— Én azt hirdetem, ne menjünk a szélsőségek útján. Amint az ország sorsát tönkretette a kommunizmus, épúgy tönkre tenné a másik tülzás szelleme, amely most itt Cegléden bontotta ki zászlóját, különösen az ő szélsőséges antiszemitizmusával. Szélsőséges eszmék ártanak az országnak. Lépten-nyomon hallom emlegetni a zsidókérdést.

Egészen őszintén megmondom etekintetben a véleményemet. Zsidókérdés kétségkívül van ebben az országban. Elmondom, miért. Amikor 1848-ban, a szabadságharc után az abszolutisztikus korszak következett, ennek semmiféle szándéka sem volt arra, hogy megerősítse a népet.

A jobbágyság hirtelen felszabadításával elvették a jobbágyot a középbirtokostól, de nem adtak helyébe pótlást; és se a jobbágyságnak, se a birtokosnak nem adtak hitelt. Megindult a magyar faj minden hitel nélkül, szervezetlenül a modern állami élet országútján éppen akkor, amikor az államnak leginkább kellett volna a nemzeti erők konzerválásáról gondoskodnia. Jött azután az alszabadelvű korszak, amely a szabadelvűség nevében szégyelte azt, hogy a népet megvédje a csalók és uzorások ellenében.

Vagyis egyfelől kilökték fajunkat minden felkészültség nélkül a nagy gazdasági világversenybe, másrészt reánk köszöntött egy alszabadelvű kor, amelyben a népcsalókat nemcsak hogy meg nem büntették, de úgyszólván elősegítették rossz, néprontó törvényekkel. A régi szabadelvű törvénykezés majdnem minden törvényt úgy alkotott, hogy vele a népen élőködőket elősegítette, a néprdeket pedig védtelenül háttérbe tolt. Emellett régi, mulatók erkölceink érintetlenül maradtak és semmit sem igazodtunk az új világhoz. Csoda e, hogy a zsidóság, amely kétségkívül olyan országban szeretett élni, ahol könnyű munkával

tudja fentartani magát, az egész világról gyarország felé vette útját s játszva foglalkozott a termelés és pénzügyi élet mindenével, míg az ország régi lakosságánál zeneszó, zsika járt.

Gavallérok voltunk, mulatoztunk, ettünk, a házi zsidó pedig megcsinálta az üzleteket és a legnépszerűbb írás volt a v. Azzal senki sem törődött, hogy fizetni is és az egész ország belesüllyedt a régi magfelfogásba, muzsikáljon a cigány, adjon p a zsidó.

Ha még husz évvel ezelőtt is egy gamfajta ugynevezett uriember iparral próbolt volna foglalkozni, kizárták volna mi kaszinóból, arról pedig hogy a magyar ber kereskedő legyen, szó sem lehet. Csoda-e, ha ilyen világban a zsidóság t gosan nagy hatalomra tett szert?

— Ötven-hatvan év vagy talán mondévszázadok mulasztását nem lehet a kérténységnek máról holnapra helyrehozni.

De én nem abban látom a keresztény politikát, hogy lépten-nyomon szidjuk a zsidót, mert ezzel sokkal kevesebb hasznot csinálunk id-haza, mint amennyi kárt okozunk magunknak az egész földtekén. Én nem abban látom a keresztény politikát, hogy valaki a zsidót elkergeti és a helyébe ül. Ezt meg tudták csinálni a kommunisták is. Én a kereszténypolitika alatt a kereszténységnek produktív célra való összefogását értem.

Számítok arra, hogy ebben az ország a józan közönség nem engedi magát terrorizálni.

— A kereszténypolitika kérdésén k foglalkozni kívánok

az ugynevezett lármás irredentizmus kérdésével is.

Ennek is hangos emberei ök. Csak hancolatot keltenek ellenünk a külföldön mind felé, ahelyett, hogy hallgatagon igyekeznek összefogni a magyarságot.

Itt dolgozzunk összefogva, mert ha nem tesszük — nem akarok próféta lenni — ön az az idő, amikor azt mondják szakított testvéreink, nem kívánok visszajöbbe a lezüllött országba. A magyarság nagy kulturmunka hivatása vár. Hitem, hogy ez a baj még nagyobb lesz, ha a szélső

ATLANTIC

nyári mozi és

APOLLO

moziban

szerdán és csütörtökön

„IVETTE“

a divat hercegnő

6 felvonásos társadalmi dráma.

Főszerepben:

LYA MARA

Hófehér, színes filz és kasírozott
posztókalapok 250 leitől

König kalapgyár Körös-u. 16
A raktár vételkényszer nélkül megtekinthető

Soimescu bizalmas tárgyalásai Peter prefektussal.

Ismét kísért a kétnyelvű társulat. — „Róna már páholyban ül”,
mondta a vezérfelügyelő.

Soimescu vezérfelügyelő tegnap reggel érkezett vissza Aradról Nagyváradra. A vezérfelügyelő, mint ismeretes azért volt nagy kísérettel Aradon, hogy lefolytassa a vizsgálatot a Janovics-Róna-ügyben. Hogy ez a vizsgálat hová tendál, mindenki tudja. Soimescunak nem az a célja, hogy világosságot derítsen egy nem is komplikált afférban, hanem az, hogy a közmegegyezésnek alaposan és jogosan kitett Róna Jenőt rehabilitálja.

Az aradi éjszakai tárgyalások semmi pozitív eredménnyel nem végeztek. Dr. Janovics Jenő néhány súlyos argumentumát és bizonyítékát figyelembe sem vették, csak Róna Jenő és védő barátja, dr. Miklea Széver juthattak szóhoz. Így aztán a denúciálás vádját, ami nem is vád már, hanem elhibázott tény — nem lehetett bizonyítani.

A vezérfelügyelő tegnap az egész délelőttöt Nagyváradon töltötte és hosszabb ideig — több mint másfél óráig — tárgyalt Peter Julian prefektussal, aki megelőzőleg dr. Vostinár János polgármesterhelyettesrel folytatott megbeszélést. A bizalmas értekezleten, kiszivárgott hírek szerint, a

kettős nyelvű társulatról volt szó és állítólag a vezérfelügyelő és a prefektus között erre vonatkozólag történt is elvi megállapodás. A vezérfelügyelő pálfordulása a kettős nyelvű társulat kérdésében — enyhén szólva — meglepő. Szombaton éjszaka, amikor az újságírók a magyar-román társulat tervét megemlítették, Soimescu mosolyogva, csaknem sajnálkozva azokon, akik ilyet akarnak — ezeket mondta:

— A kétnyelvű társulat gondolata jó, csak az a kérdés, hogy azok, akik meg akar-

ják valósítani, tudnak-e majd jó színházat csinálni? Egyébként meggyőződésem, hogy a kétnyelvű társulat többre kerülne, mint egy külön magyar és külön román színház fenn-tartása.

A nagyváradai színház jövő igazgatójának személyéről a vezérfelügyelő úgy nyilatkozott, hogy örül, hogy Gróf visszalépésével a helyzet tisztázódott. Parlagit megfelelő embernek tartja, aki kitűnő színigazgató is.

A koncessziók kiadásának határidejét Soimescu egy nappal újra kitolta. Most 27-éről beszél, eddig 26-ról volt mindig szó. De akkorára nem igéri bizonyosra, hanem csak reméli, hogy 27-én végre kiadhatja a miniszter a játszási engedélyeket.

A Róna-ügy hivatalosan még nem nyert befejezést, de az „elfogulatlan” bíró, Soimescu már eldöntötte a vitát. Tegnap ebéd közben Rónára mutatva, mosolyogva — ahogyan szokta — így szólt:

— Ime az egyetlen direktor, aki már páholyban ül.

Gróf László visszalépésének előzményeiről tegnap nem irtunk. Most azonban már közzsájon forog, hogy Gróf Lászlót apósa, Erdélyi Miklós bírta rá, hogy vonja vissza pályázatát. Gróf Erdélyi Miklós komoly érvei alapján határozta el, hogy nem komplikálja és nem mérgesíti el végleg a nagyváradai színház amugy is bizonytalan jövőjét, hanem hagyja a dolgokat úgy fejlődni, ahogyan fejlődniük kell.

Gróf László és Parlagi Lajos tegnap este Soimescuvall tárgyaltak Kolozsvárott.

A piac rendezetlensége tönkre teszi a husiparosokat.

A Szent László-téri napi piac áthelyezésének ügyét még mindig nem sikerült úgy megoldani, hogy az összes érdekeltek megelégedésével találkozzék. A helyzet ma az, hogy a hentes és mészáros sátrak kivételével az összes árusátrak, asztalok és bódékat áttelepítették a Nagypiac-térre, a husiparosok egyelőre, míg betonkockákkal ki nem rakják a számukra kijelölt helyet, a Szent László-téren, régi helyükön maradnak.

A prefektus mintegy két héttel ezelőtt elrendelte, hogy a burkolat felszedését azonnal kezdjék meg, hogy az áthelyezés minél gyorsabb ütemben történhessen. A betonkockákat fel is szedték, de még mindig a Szent László-téren hevernek. Közben a forgalom egészen áthullámozott az új piacra, csak a hentesek és mészárosok sátrai állanak elhagyottan a Csarnok-kávéház előtt.

Ez a körülmény persze erősen befolyásolja a husiparosok napi bevételét. A vásárlók legnagyobb része azonnal a Nagypiac-térre megy és amikor ott bevásárolt, megakadva a villamoson utazik haza és utközben, üzletekben veszi meg a húsféléket. Ugyanez áll a vidékiekre is, akik ezelőtt, miután eladták a behozott áruikat, mindjárt a piacon vették meg a húst, most azonban nem állanak meg a Szent László-téren, hanem hazahajtatnak. Mindent összevéve, tehát az a veszély fenyegeti a város régi kisiparos osztályának egyik legjelentékenyebb részét, hogy még mielőtt áttelepitnék őket az új helyükre, teljesen tönkremennek.

A hentesek, mészárosok tegnap küldött-ségileg fordultak dr. Vostinár János főjegyzőhöz, hogy helyzetük javítását kérik. Rubinek Gyula mészáros és Sztupár Traján

hentesiparos az összes sátortulajdonosok nevében vázolták a lehetetlen állapotot és rámutattak arra, hogy a teljes tönkrejutás fenyegeti őket. Kérésüket úgy konkretizálták, intézkedjék a város vezetősége, hogy a husipiacot is záros határidőn belül helyezték át oda, ahol a piac többi része van, vagy pedig a teljes rendezésig a már áttelepített piacot tegyék vissza a régi helyére és ha a Nagypiac-tér készen lesz, egyszerre foglalja el helyét rajta minden szakma.

A főjegyző meghallgatta a küldöttséget és kijelentette, hogy rövid időn belül orvosolni fogja a husiparosok panaszait.

Csecesemők,

kisgyermeknek ideális ápolószere a
HÖFER-féle gyermekhintőpor
és
HÖFER-féle gyermekkrém.

INGYEN

kap egy üvegcsé parfümöt, aki 3 kg.
Schicht-szarvas szappant vásárol!
:: Kapható minden üzletben. ::

politika és nem a józanság útján halad. A nők nem támogatnak bennünket ezen az úton, akkor az ország sorsa meg van pecsételve. Arra kérem nemcsak önöket, de az egész ország közönségét, kövesse a reális, és mérsékelt politika útját.

Vass József a keresztény gondolatról.

Viharos lelkesedés követte az igazságügyi miniszter szavait. Ezután Vass József népművelési miniszter tartott beszédet, amelyben a következőket mondta:

— Mi előttünk, akiket a kormányzó ur Bethlen István és a parlament többsége a bizalma a nehéz helyre állított, csak szempont van és ezt joggal követeli meg tőlünk Magyarország polgársága, az, hogy mindenkor lelkiismeretünk szerint cselekedjünk, midőn az ország dolgait intézzük. Ismeretlen ember nem való miniszteri helyre, nem való képviselőnek, nem való vezetésre.

— A szélsőségnek nincs jogosultsága. Nem, hogy minden gondolat és eszköz tudatosulni, ha nem a megfelelő kezében. A kereszténységnek az a hivatása, hogy elteremtse, Isten nevére tanítsa meg az embert és arra, hogyan kell teljesíteni Krisztus nevében kötelességét és kiharcolni a törvényes eszközökkel a neki kijáró jogait.

De ha valaki nem erre a célra használja fel, ha valaki gyűlöletre fordítja azt, ami szeretetet, ha haragot táplál az emberekben, ha nem a haza megmentésére fordítja, hanem az emberek gyűlöletes megosztására akkor a keresztény gondolat ennek az embernek kezében destruktív tényező, mert nem keresztény többé.

Hosszantartó éljenzés és ováció követte a népművelési miniszter beszédét. Ezután Pálffy József ismertette programját, amelyben az egyik főpontot hívének és Bethlen István tanácsadójának katonájának vallotta magát. A népgyűlést az elnök zárószavával fejezték be.

Az országot félbolondokra rábizni nem lehet.

Félkét órákor bankett volt a Népkörben. A főjegyző Emil igazságügyi miniszter válaszolt a közönségnek és a többiek között a következőket mondotta:

— Sokáig haboztam, hogy a jobboldali emberek szemben milyen politikai felfogást képviselnek. Ma kimentem a zajongó közbe, megkérdeztem tőlük, mit akarnak, és láttam, hogy az emberre és láttam, hogy az emberre az exaltáltság, amit úgy fejeznek ki, hogy — félbolond, az egy olyan befűtött agyvelő, amelyre Magyarországot rábizni nem lehet.

— Haboztam eddig az irány megítélésén. Mától kezdve nem habozom:

az országot jószándéku félbolondokra rábizni nem lehet.

— Aki eddig habozott, az ma tisztában van a helyzettel. Nekünk meg kell állnunk a pozíción, ahol előttünk áll Magyarország jöléte, a magyar faj haladása. S minthogy semmiféle szélsőség meg nem tántoríthat, a kezét kézbe téve, nem leszünk férfiak és nem tudunk helytállani a józan magyar politikáért, akkor Magyarországnak nincs jövője.

A LEGJOBB
ÖNBOROTVÁLOJONGE

UNIOCOM

KAPHATÓ KÚN, Késműves, KOZSVÁR
és az összes szakmabeli üzletben

Óriási áresés női kalapokban.

Egy diszitett lószőr kalap 185 L

A

Klein Simon cégnél

Nagy Sándor-utca 1. sz.

Fölhivom a hölgyek és masamód-
nők figyelmét, hogy a Klein-féle
kalapgyár 3 nap alatt a legszebb
és legdivatosabb formákra alakít

Átvehetik előfizetőink az ingyen biztosítási kötvényeket.

Serény munka folyik néhány nap óta a „Nagyvárad Napló” kiadóhivatalában, ahol megkezdtek előfizetőink részére az ingyen biztosítási kötvények kiállítását. Amint ugyanis megírtuk, a Prevederea biztosító társasággal kötött szerződésünk szerint, melynek alapján 100 001. számú kötvénnyel biztosítottuk egyetemlegesen összes előfizetőinket, a kiadóhivatal van felhatalmazva, hogy *egyéni kötvényt* állítson ki minden előfizetőnk részére, mely

vasuti szerencsétlenség folytán bekövetkező halálesetben 100.000 leut biztosít a törvényes örökösöknek, rokkantság esetén pedig 50.000 leut a sérültnek. Ezt a kártérítést megkapják előfizetőink az esetre is, ha gyalog jártukban éri őket villamos baleset.

Mivel a kötvénybe a személyi adatokat, foglalkozást, lakást stb. be kell írni és a lapkihordó asszonyok a kora reggeli órákban nem találják otthon előfizetőinket és ők nem is igen alkalmasak az adatok beírására,

arra kérjük előfizetőinket, hogy a biztosítási kötvény kiállítása és átvétele céljából bármely napon reggel 9 órától déli 12; délután 3-tól 6 óráig a „Nagyvárad Napló” kiadóhivatalába (Rimanóczy-utca 4.) fáradjanak el.

Ugyanerre kérjük vidéki előfizetőinket is. Az értéket jelentő, személyükre szóló biztosítási kötvényt a mai sajnálatos posta-mizériák miatt nem akarjuk rábízni a postára, nehogy elkallódjanak. Vidéki előfizetőink tehát vagy amikor bejönnek Nagyváradra vehetik át a kiadóhivatalban kötvényeiket, vagy írásos felhatalmazás esetén valamely Nagyváradon lakó rokonuk veheti azt át.

Több előfizetőnk kérdést intézett hozzánk, hogy mennyi időtartamra szól a biztosítás. Válaszként közöljük, hogy *a biztosítás érvénye az előfizetés kezdetétől az előfizetés tartamáig érvényes, tekintet nélkül arra, hogy egész évre, fél, negyedévre vagy havonta történik az előfizetés.*

A biztosítási feltételek.

1. A biztosítási kötvény alapján a „Prevederea” kártérítést fizet a biztosított személynek abban az esetben, ha vonaton történt utazása közben az általa használt kocsiban baleset éri és ebből kifolyólag testi-sérülést szenved.

A biztosítás egész Európában közlekedő közforgalmi vonatokon történő utazásra érvényes: vegyes-, személy-, gyors és expresszvonatokra. Romániában közlekedő ló-, villamos és gőz-vasutakra. A biztosítás érvényét veszti azon a területen és arra az időre, amikor általános mozgósítás, felkelés, zavargás, vagy hadművelet folyik.

A biztosítás érvényes arra az esetre is, ha a biztosítottat gyalogjáratban éri villamos baleset.

Vasuti-, villamosvasuti-, posta- és vám-személyzet, amely a vasuti kocsikhoz, hálókocsikhoz, vagy vonat-éttermekhez van kirendelve, a biztosításból ki van zárva.

2. A biztosítás a kötvényben feltüntetett napnak déli 12 órájában lép életbe.

3. A biztosítás át nem ruházható és ebben az esetben érvénytelen a „Prevederea”-ra nézve.

4. Bármily baleset a biztosítótársaság brailai székhelyével ajánlott levélben közlendő a baleset megtörténtétől számított 3 napon belül, amelyben jelezni kell a baleset helyét, idejét, óráját, tanukat, a baleset természetét

és okát, csatolva egyben valamely orvosnak erre vonatkozó jelentését.

Halálozás esetén a „Prevederea” brailai központ távirati úton értesítendő.

5. A „Prevederea” kártérítést fizet:

a) halálozás esetén a teljes biztosítási összeget;

b) rokkantság esetére: és pedig teljes munkaképtelenség esetén a teljes biztosítási összegnek megfelelő évjáradékot, a biztosított személy részleges rokkantsága esetén a munkaképesség csökkenésének megfelelő évjáradékot: egy kar, kéz, lábszár, vagy lábfej elvesztése esetén 50 százalék, egy egészséges szem elvesztése esetén 25 százalék, nagy, vagy mutatóujjak 15 százalék és minden más ujjért az évjáradék 8 százalékát, azonban egy vagy több balesetből kifolyólag legfeljebb a 100 százalékos évjáradékot fizeti a „Prevederea”. A munkaképesség részleges visszanyerése esetén az évjáradék arányosan leszálaltatik és megszűnik a teljes munkaképesség visszanyerése esetén.

Az évjáradék negyedévenként előlegesen fizetetik attól az időtől kezdődőleg, amikor a „Prevederea” a rokkantságot megállapította.

Az évjáradékot élvező a „Prevederea” kívánságára köteles magát a negyedévi járadék felvétele előtt saját költségén orvosilag megvizsgáltatni.

A „Prevederea” az évjáradék helyett a saját belátása szerint a rokkantság mérvének megfelelő összeget fizethet.

6. A kártalanítási összeg a „Prevederea” ténymegállapítását követő 14 napon belül a központi pénztárnál jelen kötvény visszaszármaztatása mellett felvehető.

A „Prevederea” lemond mindazon jogokról és igényekről, amiket a biztosított személy, avagy örökösei a vasuti igazgatóságokkal, vagy más személyekkel szemben támasztana.

Mit kért a neologok küldöttsége Angheliescu minisztertől?

Megírtuk tegnap, hogy Kecskeméti Lipót főrabbi vezetésével a nagyvárad neolog hitközség küldöttségileg Bukarestben járt, hogy a közoktatásügyi kormányzatnál a neolog iskolák tanítási nyelvének kérdését véglegesen rendezze. Dr. Kecskeméti Lipót hét nyomtatott oldalra terjedő memorandumot dolgozott ki, melyben jogi és pedagógiai érvekkel alátámasztva azt kérte, hogy a nagyvárad neolog hitközség által fenntartott iskolák továbbra is olyan formában és irányban használhassa a magyar nyelvet oktatási nyelvül, mint eddig. A miniszter egyik rendelete ugyanis a felekezeti iskolákban az alkotmánytan, földrajz és történelem tantárgyak román nyelvű előadását tette kötelezővé, míg a többi tárgyak tanítását a kisebbség nyelvén engedélyezte. Legutóbbi különböző tanügyi hatóságok olyan rendeleteket adtak ki, melyek úgy a magyar, mint a héber nyelv használatát megtiltották és kizárólag csak a román nyelv használatát engedik meg.

Angheliescu közoktatásügyi miniszter melegen szívélyességgel fogadta a nagyváradiai deputációját, átvette tőlük az emlékiratot és ígéretet tett, hogy *határozatát még e hét folyamán leküldi a hitközségnek.*

Az erdélyi hitközségek különben csaknem egyszerre mozdultak meg. Minden nap érkezik Bukarestbe egy két küldöttség és a miniszter mindegyiket fogadja és mindegyikkel külön-külön tárgyal. Az egyöntetűség szempontjából ez nem helyes taktika, mert a különböző deputációk különböző nagyságú és értékű engedményekkel elégednek meg, ami csak az általános iskolaügy rovására szolgálhat.

A miniszter határozatát a hitközség e hét végére várja. Dr. Kecskeméti Lipót történelmi értékű memorandumát akkor ismergetni fogjuk.

* Keresse fel a Körösparti-áruházat, hol a teljes áruaktár feltűnést keltő leszállított árban kerül előadásra.

Hogy maradt le száz utas az aradi vasutról.

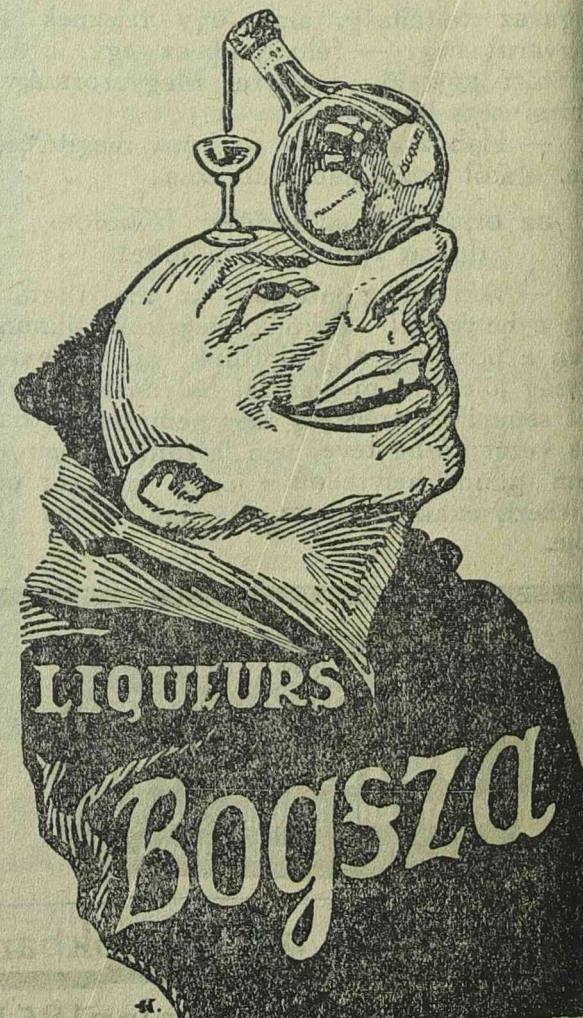
Megbüntetik az utasokat, mert nem tudták jegyet váltani.

A vasuti jegypénztár tisztviselőinek elkötelezése olyan időben megkezdni a vasúti jegyek árusítását, hogy jóval vonatindulás előtt azt mindenki megkapja, mivel az utasok hely biztosításához, a csomagok elhelyezéséhez ugyanis idő kell. Éppen ezért megdöbbent az utasok a panaszok, a melyek most hozzánk keztek arról, hogy a nagyvárad vasuti jegypénztár késedelme vagy közönbössége miatt a napokban száznál több utas nem váltotta meg jegyét és kénytelen volt lemaradni a nagyvárad-aradi vasutról. Azokat pedig akik halaszthatatlan utjuk miatt jegy nélkül szálltak fel az utolsó pillanatban a vonatra a jegy díjának behajtásán kívül egyenként 75 leura büntették meg. Hiába igazolták, hogy hibájukon kívül nem tudták megváltani jegyeiket.

Az eset e hó 15 ikén történt a nagyvárad palvaudvaron. Az utasok panaszait sérelmeit Goldschläger Manó nagyvárad-i reszkedő tolmácsolta előttünk következőképpen:

Délután fél 6 előtt több, mint 200 utas tolongtak a nagyvárad vasuti pénztár előtt, akik a nagyvárad-aradi vasuton akartak sürgősen elutazni. A pénztárosnő kénytelen hangon hozta tudomásukra, hogy előbb csak azoknak ad jegyet, akik az 5 óra 20 perces kolozsvári vonattal utaznak el. Hiába zugdótt a tömeg, hogy az aradi vonat elindulása nem fog tudni 200 jegyet kiadni, a pénztárosnő könyörtelen maradt. 5 óra 35 perckor aztán megkezdte az aradi vasuti jegyek adását, de bárhogy szorongtak is az emberek, alig tudtak százan jegyhez jutni és száznál többen lemaradtak. Akik az utolsó pillanatban felugrottak a vonatra, mint például Dajka Andrásné gyermekeivel, Tarr Imre, Szilovits Samu, Papp Lajos, Guttman Mihály, Balogh Lajos, Nataros Lajos, Kereszt Lajos és még vagy ötvenen a vasuti jegypénztárán kívül még 75 lei büntetést vettek kénytelenek megfizetni. Megbüntettek nyolc, Besztercéről érkező szegény vasúti munkást is, akik munkavezetőjüknek adták a pénzt, aki azonban szintén lemaradt, mert nem tudta a jegyeket megváltani.

Olyan sűrűn érkeznek hozzánk hasonló panaszok, hogy a jegyváltási mizériák erőly megszüntetése érdekében meg kell végtenni az intézkedéseket a vasuti állomásnőknél.

Tienhárom bűncselekményt követett el egy betörőbanda.

Háromnapos hajsza a város határában.

A nagyvárad rendőrség detektívjei veszedelmes betörőtársaságot tettek ártalmatlanná tegnap. Rovottmultu, notorius bűnözők a városba álltak és három nap alatt nem kevesebb, mint tizenegy kisebb nagyobb betörést és lopást követtek el, jobbára az olasziai határban.

A feljelentések alapján megindult nyomozás során a betörések egyforma elkövetőjéről azonosították azt, amelyet Borodi detektív felügyelő és Hegyesi detektív, hogy a betörőtársaság bűncselekményeket Bot János, Bot János követtek el egy Kutron nevű suhanc, a Nagy Mihály rovott multu csavargóval együtt. Bot Jánost és Nagy Mihályt három napos hajsza után sikerült elfogni, a többiek a szökésben vannak.

Kihallgatásuk alkalmával beismerték, hogy tizenhárom rendbeli betörést és lopást követtek el, ezek közül tizenegyet három napig. Volt egy éjszaka, amikor öt helyen követtek el betörést. A rendőrség a megejtett árutatásnál megtalálta a bűnjelket is a város lakásán. A letartóztatott embereket a bíróság kísérték át az ügyészséghez.

HIREK

* A hadügyminiszter a tisztek politikai állásáról. Bukarestből jelentik: A lapok híreik, hogy a román hadügyminiszter nyilatkozott, amely megcáfolja, hogy a hadügyminiszter megengedte volna a tiszteknek politikai mozgalomban való szereplését. A tiszteknek jogában áll személyes és szociális, mint politikai meggyőződésének bármely irányban való fejlesztését kultiválni és az e feladatokkal való foglalkozást semmi sem akadályozhatja. De amíg valamely tiszt aktív szolgálatban áll, semmi körülmények között sem szabad részt venni politikai harcokban.

* Kossuth Lajos Tódor holtteste ma reggel Budapestre érkezett. Budapesti tudósítónk jelenti: Kossuth Lajos ifjabbik fiát, a háború alatt Olaszországban elhunyt Kossuth Lajos Tódornak holttestét Olaszországból hazaszállították és Budapesten mint nemzet halottját csütörtökön helyezik nyugalomra. A holttestet szállító vonat Milánóból július 19 én délután 6 óra 50 perckor érkezett el és másnap reggel 9 órakor volt a határállomáson. A vonat ma reggel 10 óra 50 perckor érkezett meg a keleti pályaudvarra. A gyászünnepséget a magyar kormány Budapest székesfőváros közönségének közreműködésével július 26-án, csütörtökön, délelőtt féltizenegy órakor rendezti a Kerepesi uti köztemetőben a Kossuth-mauzóleumban. A ravatalra szánt koszorukat csütörtökön délelőtt 9 óráig lehet átadni a Kerepesi-uti temető halottasházában. A gyászünnepségen Raffay Sándor evangélikus püspök és Scitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke, Rakovszky Iván belügyminiszter, Sipőcz István főpolgármester, Preszly Elemér, Pestmegye főispánja és Hoitsy Pál mond beszédet.

* Jön a Három Testőr.

* Esküvő. Klein Albert és Grünfeld Anna f. hó 29-én, d. u. 4 órakor Érmihályváron tartják egybekelési ünnepélyüket, melyre ismerőseiket és jóbarátaikat ezuton várják meg. (Sürgőnycim: Goldstein Érmihályváron).

* Betiltották a rulettet. Ismételten szóvá tettük azt az anomáliát, hogy Nagyváradon nyílt a rulett-játék. Nem párnázott ártókkal elkülönített titkos termekben, hanem közutafélen a szabadban. Először a Körös-parti korzón rendezett népünnepélyen pörgett a golyó és izgatta a kislelkűek fantáziáját és fosztotta meg őket gyér bankóiktól. Molnár Jenőnek, az itt járt budapesti sajtóíróknak is feltűnt ez a „Nagyvárad napló”-ban közreadott cikkében foglalkozott a kérdéssel. A kétségtelenül törvénytelen

és tiltott rulettezést a hatóság elnézte, mert hiszen a népünnepély valamely kulturális célt szolgált és állítólag a rulett jövedelme is oda folyt. Amde a hatóság elnézését hovatovább a magánérdek kihasználta és az utóbbi időben már olyan gyakori lett a rulett-asztal, mint a sósperce. . . . Tegnap aztán Calana rendőrprefektus egy igen helyes és erélyes rendelettel betiltotta a további rulettezést, súlyos büntetést helyezvén kilátásba arra az esetre, ha valaki a rendeletet megszegné.

* A város kapja a színház koncesszióját. Lapzártá után értesülünk, hogy Soimescu vezérfelügyelő és Peter Julian prefektus, valamint dr. Vostinár János polgármester helyettes között lefolyt másfélórás értekezlet eredménye az volt, hogy a nagyvárad színház koncesszióját a város kapja meg. A város aztán azzal az igazgatóval köt szerződést, aki feltételeit elfogadja. A hirt egyelőre, míg a kolozsvári tárgyalásokról megbízható értesülést nem nyerünk, fenntartással közöljük.

* „Lilike kalandjai”—Dorian Filmszínház. A főszerepben Hollay Kamilla, Dán Norbert, Szarvasi Soma. Ma, szerdán utoljára.

* Tudnivaló az augusztusi bérévnegyedre. Bérbeadó rendes felmondással csak a törvény által előírt ritka esetben érhethet, a felmondást azonban a bérlő elfogadni nem köteles. Jogerős bírói határozat nélkül senki sem lakoltatható ki jogosan elfoglalt lakásából. A májusban életbelépett törvény által engedett béremelésen felül senki sem köteles többet fizetni, vagy új emelést elfogadni. A lakásokért az 1916. évi bér háromszorosát, nagykereskedők, nagyiparosok és más nagyjövedelmű bérlők az ötszörösét fizetik. Üzletek, vagy műhelyek után kiskereskedők, vagy kisiparosok az 1916. évi bér négyszeresét, nagykereskedők és nagyiparosok a hétszörösét fizetik. A bér és járuléka, egyéb megállapodás hiányában a bérévnegyed első napjaiban fizetendő. Ha azt a bérbeadó vonatkozó felvenni, két tanu előtt ajánlandó fel a szükség esetén bírói letétbe helyezendő. Butorozatlan helyiségek albérlési összege a háztulajdonost illeti, — míg a butorozott szobákért fizetett lakbér összegéből a butor, ágynemű stb. használati díjak levonása után fenmaradó bér fele illeti a háztulajdonost. A városi víz, csatorna és egyéb díjakat más megállapodás hiján a bérlő fizeti. Minden vitás esetben a Szövetség titkársága Uri-utca (Strada Postei) 11. nyújt díjmentes felvilágosítást. A „Nagyvárad Lakásbérlők Szövetsége”.

* Jön a Három Testőr.

* A Tabarin Bonbonniere ének- és táncműsora éjjel pont 12-kor kezdődik.

* Ujságírógyűlés. Az Erdélyi és Bánati Ujságírók Szindikátusának nagyvárad csoportja csütörtökön est fél 9 órakor a Kereskedelmi Csarnokban gyűlést tart, melyen jelen lesz Kádár Imre, az egyesület alelnöke. A gyűlésen napirendre kerülnek a helyi csoport és a központ között fennálló függő ügyek.

* Jön a Három Testőr.

* Ma éjszaka a következő gyógyszer-tárak teljesítenek szolgálatot: Korona, Rákóczi ut. 6. Szent István, Szaniszló-utca 60. Aranykereszt, Szent László-tér. Csillag, Zöldfa-utca. Szent László, Templom-tér 1.

* Szarvasi Soma, a nagyvárad színház volt népszerű színésze, játszik két ragyogó talentumu magyar színész, Hollay Kamilla és Dán Norbert mellett a „Lilike kalandjai” című filmbohózatban, mely ma, szerdán látható utoljára a Dorian Filmszínházban.

* Az összmunkásság mulatsága ügyben fölkérjük a műkedvelő gárda vezetését és az egyes szakmák által az előkészítőbizottságba delegáltakat, hogy szerda este 8 órakor a „Palace”-étterem külön helyiségében feltétlenül megjelenjenek.

* Jön a Három Testőr.

* Értesítés. A siguranca főnöke tudomására hozza a város közönségének, hogy a siguranca szolgálatából elbocsátotta Judea Pável és Szilágyi János detektíveket, akik ilyen minőségben semmiféle funkciót tovább nem teljesíthetnek.

* Ma este van Zöldi Márton jutalomestélye a Bonbonnierben. Jegyek még kaphatók délután 4 órától a pénztárnál.

* A bankótapéta. Egyik német újságban olvassuk, hogy Aachen városban van egy ház, amelyben a szobák falai a francia forradalom hírhedt államjegyeivel, az assignátákkal vannak kitapétázva. A német lap abból az alkalomból hozza ezt elő, hogy a márka is ugyanarra a sorsra jutott, mint a francia forradalom fedezetlen papírpénzei és legokosabb lesz a falak tapétázására közönséges papíros helyett ezermárkás bankjegyeket használni. A francia forradalom pénzügyi viszonyai, a kényszer-árfolyamu assignátákkal való gazdálkodás szomorú hasonlatosságot mutat azoknak az államoknak pénzügyi viszonyairól, amelyeknek valutája leromlott és ennek hiányát ugyanilyen papírpénzzel próbálják pótolni. A külföldi neves közgazdászok ezt a hasonlóságot az utóbbi esztendőben többször megállapították és óva intenek az ugynevezett inflációs pénzügyi politikától, mert ennek, a történelem tanúságai szerint még mindig züllés, nyomor és államcsőd lett a vége. Legújabbban Yves Guyot figyelmeztetett erre pár héttel ezelőtt megjelent pénzügyi tanulmányában. Necker, XVI. Lajos pénzügyminisztere, szószerint a következőket írja az assignátákkal való gazdálkodásról a Revolution française című művében: „Azt mondjátok ti, hogy a pénz kurzusa a véletlentől függ és a kormány nem képes pénzének kurzusáért jótállást vállalni és a spekulánsok és a siberek (agioteurs) rovására kell írniok, ha a kurzus rosszabb lesz. Ti tudatlanok és ravaszok: az eféle mondásokkal előhozakodhattak a párizsiaknál, akiknek sejtelmük sincs semmiről, akik készpénznek veszik, ha ti szidjátok a spekulánsokat és a kereskedőket, akik drágítják az árukat. Nem így van! En azt mondom nektek, hogy a nagy csaló, a főcsaló, a mindennek fölött való csaló maga a kormány, amely nyomatja végtelenségig az assignátákat s azt találja, hogy azoknak fedezete még mindig elegendő. Pedig nagyon jól tudja, hogy a fedezet névértéke a kurzus esésével növekszik”. A tehetetlen és tehetségtelen forradalmi kormányok nyakra-főre nyomtatják a papírpénzt, amelyben senkinek sem volt bizalma. A drákói állami rendszabályok semmit sem használtak. Hasztalan szabták meg az árakat, hasztalan tiltották meg a kivitt és behozatalt, a hamis pénz folyton vesztette értékét, a nyomor egyre nőtt, míg nem 1756 ban az összes assignáta-lemezeket ünnepélyesen megsemmisítették és áttértek az ércpénzrendszerre. A történelem, amint látjuk, sokszor megismétlődik.

* Pont 9-kor kezdődik a nagy műsor a Bonbonnierben. Zöldi Márton új műsort énekel a jutalomestélyén.

* BLUM HARISNYÁI A LEGJOBBAK!

* A világhírű Dreher—Haggenmacher világos és dupla malátasörök ismét kaphatók.

Igen jó minőségű
kötött női harisnya
minden színben

csak 26 lei

a Háftyu áruházban
Sas-passage.

* Az Ujságíró-nnp sikeréhez tombolatárgyak adományozásával a következők járultak hozzá: (Folytatás.) A Zsidó Leányegylet (Freund Bia és Kaufmann Margit) iván: Vajda Testvérek 20 darab piperezappan, Weisz Kálmán kerti szék, Schwartz és Ullmann mandulaőrle, ifj. Ullmann Izidor és fia 5 doboz szardínia, Silberbann József és társa kendő, Áruforgalmi r.-t. labda, broschü, Wechsler A. és Társa 2 üveg cognac, Rózsa Rezső kefék, „Progeess“ 3 kerti készlet, „Sabina“ gyógyszer-tár 7 piperecikk, Papirkereskedelmi r.-t. levélpapír, Mihály és Kandel 2 üveg konyak, Mihály gyógyszer-tár 6 piperecikk, Harmati Márton konyak, Olvashatatlan: talpbőr, Feldheim testvérek 12 cipőkrém, Glücksmann és Farkas email lack. Élelmiszer ajándékok: A nagyvárad husiparosok szakosztálya 4000 leu értékű nyershus és felvágott árut ajándékozott. Kemény Testvérek Nagyszalonta 23 kilogramm csemege felvágott, konzerv és szalámiár, Steiner Viktor harminc kiló kenyér, 400 darab percc, „Erzsébet“ kenyérgyár 20 kiló kenyér, Ganz-sütőde 20 kiló kenyér, Weisz Márton 300 darab sütemény, Danse János 25 kg. kenyér, Stern Adolf 250 darab sütemény, Schmack István 200 darab sütemény, Jacobi Testvérek 30 kiló kenyér, Fröhlich János 2 darab egész sonka, Raucher és Rakits-cég 100 darab sütemény, Novomeszky Imre 100 darab sütemény, Bártfai József egy torta, Japort Viktor 1 torta, Schlesinger-cég 1 torta, Hritz Antal egy torta, Berecz Vilmos 1 torta, Stepper és Petrovics színházi cukorkák, Eszes Sándor 1 torta, Bencz Gyula 1 torta, Temesvári sóraktár 2 hordó sör, Nagyvárad sörgyár 2 hordó sör, Andrányi-cég 20 üveg pezsgő, Fortuna-cég (Freiberger és Kallós) 5 üveg pezsgő, Klor Antal 1 hordó bor, Bognár és Szántó-cég 1 láda likör.

* Elfogták a premontrei-rendház tolvajait. A premontrei-rend élelmiszerraktárát az elmúlt héten feltörték ismeretlen tettesek. A rendőrség a megindított nyomozás során elfogta a betörőket Nagy Lajos szolga személyében. Nagy Lajos Weber József nevű barátjával követte el a bűncselekményt. A barátság még a nagyenyedi börtönben keletkezett, ahol együtt voltak lezárva. Ugyancsak ők törték fel dr Kovács Kandid premontrei tanár bezárt asztalfiókját, ahonnan nagyobb összegű pénzt emeltek el. Vasárnap hajnalba fogták el a két jómadarat, akik beismerték nemcsak a premontrei-rendházban elkövetett lopásokat, hanem azt is, hogy vasárnap éjszaka a Rimanóczy-utcán és a Gerliczy-utcán is betörést akartak elkövetni. Atadták őket az ügyésznek.

x Egy cég, mely feltétlen szolid és megbízható: KERTESZ reklám női divat-üzlete, Rimanóczy-utcán, a Royal-kávéház mellett. Első rendű vásznak, batiszt, sifonok, selymek és szövetek állandó nagy raktára. Az árak olcsóbbak, mint bárhol!

* Jön a Három Testőr.

Szabók legolcsóbb bevásárlási forrása, finomszövet- és bélésárúkbán. Havas és Grünfeld posztókereskedésében, — Nagy Sándor-u. 4.

* Olvasóinkat értesítjük, hogy SZÉKELY Kossuth utca 5. sz. alatti posztóáruházában a szokott évadutáni nagy MARADEK VÁSÁR megkezdődött, hol egyesült szövetségek és kisebb maradékok MÉLYEN LESZALLITOTT árban kiárusítatnak.

* Granária áruraktár rt. beraktározott árukra lombard-kölcsönt folyósít.

* Figyelmébe ajánljuk, hogy női ruha és kalap szükségletét legjutányosabban Hevesi „Párisi-divatáruházában“ Zöldfa-utcán szerezheti be.

Angol szövet különlegességek és választékban. Olcsó árak! Havas és Grünfeld posztó és bélésárú kereskedés, Nagy Sándor-u. 4.

* Brázay sóborszesz a legjobb házi-szer. Kapható mindenütt!

* SZABÓK és KERESKEDŐKNEK különösen fontos érdekük meggyőződni arról, hogy SZÉKELY Kossuth-utca 5. sz. alatti posztóáruház olcsó engross-árai szövetekben és bélésárúkbán a legkisebb vételnél is tetemes megtakarítást jelent.

x Minden urnó és urleány megtalálja a mit keres; olyan nagy választék van szövetekben, selymekben és vászonban a Rimanóczy-utcán KERTESZ reklám női divat-üzletében, a hol az árak olcsóbbak, mint bárhol.

* Legújabb Divat júliusi száma kapható a Központi Ujságíródában.

* Sportolók el ne feledjétek, hogy „Diana“ sóborszeszszel lehet izmaik ruganyosságát legjobban megóvni.

* Rengeteg mennyiségű csodaszép sefier érkezett a Kőrösparti Aruházba, melyek utólérhetetlen olcsó árban kerülnek aladásra.

* Hölgyek figyelmébe. Hajnal és Rózsa, vászon és nődivat áruhaza, Vulkán József-ut, (Nagy Sándor-u. 1.) A vevőközönség figyelmébe ajánlja dusan felszerelt finom áru-készletét. Rumburgi lenn, batiszt és vászon, damaszt ágy- és asztalneműek, 130 centi széles batiszt, 150 és 220 centi széles függőny és ágyterítő. Tuszor, Grenadin, Apót, Liberti és selyembatiszt, sephirek, zsebkendők, harisnyák, zoknik és paplanokból nagyválaszték.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szerda: Rigoletto, Jean Athanasiu és Baranyai Jolán vendégfelléptével, mérsékelt emelt helyárral. Csütörtök: Leányvásár, Somogyi Emmy és Ekecs Ferenc vendégfelléptével, rendes helyárral.

Péntek: Alarcosbál, Jean Athanasiu és Baranyai Jolán vendégfelléptével, mérsékelt emelt helyárral. Szombat délután: Búcsukeringő, Somogyi Emmy vendégjátékával mérsékelt helyárral.

Szombat este: Marinka táncosnő, operettujdonság, először, Somogyi Emmy vendégfelléptével rendes helyárral.

Vasárnap d. u.: Hermelines nő, Somogyi Emmy vendégjátékával, mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: Marinka táncosnő, Somogyi Emmy vendégjátékával.

Hétfő: Marinka táncosnő, Somogyi Emmy vendégjátékával, rendes helyárral.

(*) Leányvásár — vendégekkel. Jacobi csodaszép operettje, a „Leányvásár“ csütörtök este két vendéggel kerül előadásra. Bessyt Somogyi Emmy, Friccet pedig Ekecs Ferenc, a kolozsvári Magyar színház tagjai játsszák. A kitűnő táncos pár szebbnél-szebb táncokkal fogja elragadni a közönséget. A többi vezető szerep Kovács Kató, Tolnai Andor, Stoll és Galambos kezében lesz. — A zenekart Szatmári karnagy fogja vezényelni.

(*) Athanasiu és Baranyai Jolán vendégjátékai, — akik az „Alarcosbál“-ban lépnek fel. Péntek este ismét operavendégei lesznek a színháznak, még pedig Joan Athanasiu, a nagy román énekművész, aki legutóbb a bécsi operában aratott hatalmas sikereket. A másik vendég Baranyai Jolán lesz. Athanasiu Renét játsza, Baranyai pedig az apródot. A többi főszerepet Kelmái, Pogány és Vajda fogják játszani. Karnagy Várad.

(*) Marinka táncosnő. A Hermelines nő, Ártatlan Zsuzsi, Csavargó lány és több világsikert aratott operett szerzőjének lejjebb operettjét, „Marinka táncosnő“-t szombat este mutatja be a színház operett-együttese. A csodaszép zenéjű és pompás, kacagtató librettójú operett lesz a szezon utolsó ujdonsága, a mely méltán fog sorakozni az eddigi operettbemutatókhoz. E slágeroperett főszerepeit Somogyi Emmy, Kovács Kató, Tolnai, Gróf Laci, Pattantyus, Perényi és Stoll játsszák. A rendezést Hetényi végzi, a zenekart Szatmári karnagy vezényli. Ez a nagyhatású operett vasárnap és hétfő este is műsoron lesz.

(*) Délutáni előadás k. Szombat délután Somogyi Emmy vendégfelléptével a „Búcsukeringő“ lesz színen. E legszebb operett főszerepeit Pintér Böske, T. Pogány Janka, Daka Anna, Kertész Mancsi, Gálfi Anna, Tolnai, Gróf, Harsányi és Kiss Gyula játsszák. Vasárnap délután ugyancsak Somogyi Emmy vendégfelléptével a „Hermelines nő“ operett kerül előadásra Pintér Böske címszereplésével, míg a táncos szubrettet ezuttal Somogyi Emmy fogja játszani. A többi főszerepet Tolnai Andor, Perényi, Békési, Stoll Béla és Madas játsszák. Mindkét előadást mérsékelt helyárral tartják.

(*) Kóristák jutalomjátéka zárja be az idei szezont. A nagyvárad színház kardalosa, mint megirtuk, augusztus tizedikén rendezik jutalomjátékukat a színházban. Hány tehetség, mennyi küzdelmes emberi sors kalódlik el a kóristaélet göröngyös utain. A nagyközönség, amely csak primadonnák és hősszerelmesek árnyékában látja a kisszerepű kóristákat, kóristanőket egy egész esztendőn át, gondoljon szeretettel e napon a kis hisztriokra. A kóristák jutalomjátékaként az Ördög mátkája kerül színre augusztus 10 én. A kar szépein és helótain kívül fellépnek a darabban Tóth Elek, Tolnai Bandi, Pogány Janka, Pintér Böske, Jósika Mici, Kiss Gyula, Madas Pista, Pattantyus, Perényi, Erényi, Kornai, Bereng.

(*) Az Atlantic nyári moziban ma, szerdán lép fel utóljára mozi műsor kereté-

ben Sik Rezső Casca világhírű alkotásában a „Fenevad“ Grand Gignol-ban. Előadás kezdete 9 órakor.

(*) „Lilike kalandjai“, Dorian-filmszínház. A legtöbb filmrendező drámát dolgoz fel, ez hálásabb és könnyebb téma. A film bohózatok ritkák, kevesen mernek humorosított filmre vinni. A „Lilike kalandjai“ egy végtelenül bájos, kacagtató vigjáték, melyben ötletesség és humor párosulnak. magyar filmszínészek elitje: a szőke Holl Kamilla, a tehetséges Dán Norbert és Nagyváradon jól ismert Szarvasi Sóni kreálják a kitűnő darab főszerepeit. Ez ragyogó boházat ma, szerdán látható utóljára a Dorian-filmszínházban.

(*) Lya Mara-film az Atlantic nyári moziba és az Apollóba. Ma szerdán kerül bemutatásra a világhíres Lya Marával egy rendkívül kedves 6 felvonásos társadalmi dráma, „Ivette“, a divat hereegnő. A világhírű és feltűnő szépségű Lya Mara legparádásabb szerepét játsza az „Ivette“-ben. Előadás kezdete az Apollóban 6 és 9, az Atlanticban 9 órakor.

SPORT

ÉTC—Margittai TK 3:0 (0:1) Az ETC Mihályfalvai Torna Club vasárnap tartott barátságos mérkőzését a margittai Torna Clubbal, amelyet szép fair játék után 3:0 (0:1) legyőzött. A margittai csapatból a kapus nagyszerű védésével tűnt ki. Az ETC játékosai voltak Berkovits, Grósz, Zrinyi. A gólkörítők voltak Berkovits (3) rugta. A mérkőzést megelégedéssel vezette le Németh.

Tőzsdei jelentések

Zürich, július 24. Zárlat: Berlin 00014—Amsterdam 22075, Newyork 559 50, London 2572—, Páris 3347 50, Milánó 24 55, Prága 1665, Budapest 004 25, Belgrád 600 00, Bécs 295 00, Varsó 00038, Bécs 00079 bélyegzett —.—.

Budapest, jul. 24. Zárlat. (Hivatalos) Amsterdam 4224—4424, Bukarest 57—64, London 4444—51440, Berlin 375—515, Milánó 471—505, Páris 646—68, Prága 323—343, Zürich 1920—2020, Wien 1520—1690, Belgrád 109—116, Newyork 10760—11260, Varsó 730—780.

Bukarest, július 24. Zárlat. Devizák: Páris 1140, London 882, Newyork 192—Itália 834, Svájc 34 25, Prága 582—, Wien 0028—, Berlin 5 50 Budapest 210.

Valuták: Márka 9—950, angol font 900—900 francia frank 1170—1180, svájci frank 34—3450, olasz lira 820—825, dinár 220—230, dollár 198—200, lengyel 18—19, osztrák 28—2850, magyar 140—150, cseh 600—605.

HÁZIASSZONYOK!

az idény beáltával ajánlunk befőttes és uborkás üvegeket minden nagyságban és formában, hólyagpapírt, spargát, továbbá csiszolt boros, likőrös és vizes poharakat; csiszolt virág-vázákat, üveg-, porcellán- és háztartási cikkeket.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán és háztartási cikkeket nagyáruhaza Oradea-Mare-Nagyvárad Zöldfa-utca 13. TELEFON 3—72.

Egy operett története.

Legény a „Nagyvárad Napló“-nak.

Irtá Zsoldos László. 105

Tera nem mert a fal mellett tapogatódzva
meni, mert félt, hogy belebotlik az ajtó
le irakott cipőkbe s zajt csap vele; hanem,
nagy a tulsó ajtóshoz iparkodván, résut
nyitva átvágni a rémesen kongó folyosón.
Csahogy tájékozódás közben izgatottságá
narányt tévesztett, bal helyett a jobb oldali
felé indult s a folyosó kanyarulata
löt nem vevén észre a két lépcsőt, és
kuással végigzuhan a futószőnyegen.

XXIX. FEJEZET.

Mivel Jablonica és Mehádia közt talán
eli sem hozhatták volna rendbe az elmo
ott pályát, reggel végre kisegítő vonatot
Érik Orsováról s ez aztán elhozta a kelle
men éjszaka utasait Herkulesfürdő állomá
ra Nyolc óra felé járt az idő, a mikor
a fárastó utazástól kimerülten és ide
sa kiugrott a kocsiból a Ferenc-udvar
apja előtt. A szálló igazgatója, aki már
rt, elfogta az előcsarnokban:

— Ne tessék megijedni, kérem, a nagy
gi asszony az éjjel elesett és most fekszik.
Aztán, mialatt a megrémült muzsik
gyerre két lépcsőt is ugörv, futott föl
meleltre, előzékenyen folyvást az oldalán
kecskézve, a sietségtől lihegő hangon el
olta neki röviden az esetet (maga Tera
eselte el a fürdőorvosnak, a mikor az ágy
amagához tért) ugy, ahogy történt.

— Szerencsére Kamenov gróf ő méltó
k itt a szomszéd folyosón még ébren volt,
ciban segítségére sietett önagyságának ...
laltette a személyzetet és ... és bevitette,
Am, a nagyságos asszonyt a szobájába ...
ya fektették ... most hívták hozzá, és
essék aggódni ... azt mondta az orvos
zer szerencse, hogy a mostani állapotá
semmi komolyabb baj nem történt ...
er nem, hála Istennek, kérem ... csak
pn, hogy megütötte a térdét ... még a
d karját ...

A hegedüs már fönt volt az emeleten.
zajtjuk előtt ott ácsorgott az orosz gróf
lelőtte való délután érkezett volt meg a
pocsiján) a komornyikja. A gazdája állí
oda, hogy, ha a fiatal asszonynak, a
nk szigorú orvosi rendeletből egész nap
n volt szabad megmozdulnia az esés miatt
a ennél fogva a személyzetnek sem csön
tetett, bármire volna szüksége, hát tús
n hívja a szobalányt.

A férj benyitott. A szegény kis me
eske ott feküdt az ágyon, az éhségtől
dolomtól, meg az izgalomtól fehéren, aká
bedő. A tekintete, Isten tudja mióta ta
már gyötrelmes várakozással az ajtóra
amikor most végre valahára megjelent a
döbön az ő Matyija, a kék karikás, be
széme kigyult, mint az örömtűz s lel
nezve nyujtotta a karját az ura felé:

— Matyi! Matyi! Oh Istenem!
A többi belefojtotta a fuldokló zokogás.
Bele telt vagy tíz perc, a míg mindket
arcán fölszárad a köny (egyik is, másik
vy érezte, mintha legalább is a halál
ból tért volna vissza hozzá a párja) s
már, miután töviről-hegyire elmondták
máznak az éjszaka izgalma, Ollár átsza
a postára, hogy zsebre vigya azt a nyo
ult százhatvan koronát, a melyért ezt a
osnevetséges és nekik mégis oly borzasztó
relmet kellett elszenvedniök.

Elhozta egyuttal a ffelesége tíz koroná
s (az elismervényt szerencsére még teg
aláírta az asszony), visszatérőben pedig
ében utjába ejtette a piacot, ahonnan a
a alatt remek, óriási görögdinnyével lo
asa. A kávéházban azonkívül főuri
relit reggelit rendelt: habos kávé, hozzá
süteménnyel és két adag sonkát (nem,
magának, mind a kettőt a kikoplalt
árjának), sőt idő kimelés szempontjából
nkát mindjárt magával is hozta. A kávé
neg elküldte a szállóból a háziszolgát.
Végre megtörtént a nagy falatozás. Igaz,
ho a szeleburdi muzsik us elfelejtett kenye
hozni a sonka mellé (a péksütemény pe

dig még nem érkezett meg a haboskávával),
hanem ez nem hozta zavarba a találékony
asszonykát: kenyér helyett — Uram bocsá'
— görögdinnyével ette meg a sonkát.

Terának másnap megengedte az orvos,
hogy fölkeljen. Az ellen azonban, hogy bér
kocsin rázassa magát az állomásig s onnan
megint vonaton Budapestig, határozottan til
takozott.

— Örülünk — ugymond — hogy az
után a nagy esés után nem utazott el a kis
trónörökös; de most aztán néhány napig ná
gyon kell magára vigyáznia a nagyságos
asszonykának!

A menyéskét roppantul idegessé tette
a tilalom.

— Nem, édes Matyi, nem, nem — ma
gyarázta türelmetlenül a hegedüsnek én semmi
áron sem akarok tovább itt maradni.

(Folyt. köv.)

„Meteor“
palagyrft.
Fuqvivásárhely, Biharmegye.
„Lloyd“ 1032
Ajánlja kifünő minőségű
asbest paláját!!!

Kérjen árajánlatot
a gyáros
a vállalkozó
a kereskedő
ha olcsón és eredményesen akar hirdetni
LLOYD EXPRESS
hirdetési irodától CLUJ-KOLOZSVÁR Strada Juliu
Maniu 4. TELEFON 15-55.
Kidolgoz propaganda-tervezeteket, elhelyez eredeti
tarifák szerint hirdetéseket a világ bármely lapjában.

Ha hirdetni akar,
— forduljon a Köz
ponti Ujságirodához

Próbálja meg egyetlen egyszer
használatba venni a hires
Trianon pudert
soha többé más szepitöszert nem
fog használni. Egyedüli negybani
lerakat egész Románia részére:
Jaques N. Cohen Bucuresti,
Str. Principatele Unite 33-35

Favágást
villamos körfűrészszel olcsón vállalok.
Kamuti Imre
electrotechnikus
Str. Alexandri (Teleki-u) 4. Simonyi cipőüzlet

Az üzlet felhagyásából kifolyólag eladó

200 azalea, 200 hortenzia, erős növények,
600 ciklame, legjobb német tenyésztés
(eredeti Kiautsch Rothe), disznővények (3
nagy palma, 8 babérgolyó, Auraba, Eröny
mus stb.) Primula obconica elsőrangú né
met tenyésztés, eredeti Areras Ronsdorf
asparangusok, gloxiniák, pálmák, ficusok,
philodendronok, araucariak, legszebb és
legkedveltebb színekben, rózsák, dália
ujdonságok, virághagymák, gyümölcsfák,
oltványok stb., valamint egy kertészet teljes
fűndüs instructusa.

Kertészeti iskola nők részére Nagyszeben

NEUMANN KÁROLY
TERMÉNYKERESKEDŐ
Parcul Traian Széchenyi-tér. Telefon 407
Vesz és elad mindenféle termé
nyeket Állandó nagy készletet tart
raktáron az összes termények
böl a közönség rendelkezésére.

275 szám.

Arverési hirdetmény.

A helybeli orth. izr. hitk. a Zárda-u. 2.,
valamint a Teleky-utca 29. sz. és Kolozsvári
utca 40. sz. a. helyiségekben gyakorolható
tolltépő jogot 1923 szept. 1 től számított egy,
esetleg három évre a hitközség tanácstermé
ben 1923 augusztus 1 én, d. u. 5 órakor
tartandó árverésen bérbeadja.

A bérletre vonatkozóan zárt ajánlatok
is beadhatók, legkésőbb 1923 augusztus 1.,
d. u. 4 óráig.

Az árverési feltételek a hitközségi iro
dában meg tudhatók.

Oradea-Mare, 1923. július 23.

Ullmann Mór,
hitk. elnök.

A BACULA-MENNYEZET
hasznló jó minőségben sokkal olcsóbb,
mint a nádazott mennyezet.
Lloyd 1541
Bacula-mű Ganzert & May BRASSÓ
Bolonya, Jancsi-sor 3. Tel. 3-66
ÁLLANDÓ RAKTÁR:
KOLOZSVÁRT: Szénássy József cégnél Monostori-út 8. sz.
Telefonszám 348.
TEMESVÁRT: Polgár A. és társa rt. cégnél Bulevardul
Carol I. Telefonszám 77.

Kérjen árajánlatot
Benedek
cimfestőtől
Sas passage
Zöldfa-udvar

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 1-50, a legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 15 lei.

LEVELEZÉS.

SZOVÁTA. A két pár pár keztyű a tavaszi kabát zsebében biztonságban.

Nősülni óhajt három-négyszáz ezer lei hozománnyal gyáros. Lehet özvegy, vagy elvált asszony. Teljes című leveleket fényképpel ellátva, „Vidéki” jelígre a kiadóhivatal továbbítja, melyeket a lapban jelezni kérek. 5501

Idősebb gazdag uriembernek barátnője lenne magános uriaszony, ki anyagilag támogatná. — „Unalmas egyedül” jelígre a kiadóba. 5505

Szininövendék oly intelligens ur barátságát keresi, ki őt anyagilag támogatná. — Leveleket „Diszkrét” jelígre a kiadóhivatalba. 5506

„Fekete 25” jelígre levelet van a kiadóban.

Adás-Vétel

Kalapcsomagoló papir minden színben legolcsóbban beszerezhető a Központi Ujságíróházban.

Vedresábrány állomás mellett 2 kilométerre, tűze és haszonra való rönk tölgyfa van eladó. Cím Gyarmati Bálint Albit. 5507

Bélyeggyűjtők figyelmébe! Külföldi bélyegek nagy választékban, valamint bélyeg-csomagolók kaphatók a Központi Ujságíróházban.

Társ kerestetik vidékre cipőexport műhely alapításához 100-150.000 lei tőkével. Cím e lap kiadóiban megtehető.

Állást nyar

4-5000 leit kereshet havonta Nagyváradon ismerős, ügyes, agilis ember Cím a kiadóban.

Estilap elárúsító alkalmasítást talál a Nagyvárad Naplónál. Jelentkezni a kiadóhivatalban. (Rimánóczy-utca 4.) lehet

Nagyvárad családokkal ismerős jó előadó, agilis, dolgozni szerető, intelligens emberek napi 3-400 leit kereshetnek könnyű munkával. Cím a kiadóhivatalban.

Mindenes leány kis családnak felvétel. Cím: Központi Ujságíróház.

Rikkancsfü napi 15 le fix és százalékkal felvétel a Központi Ujságíróházban.

KULÖNFELE

Zengora aug. 1-re bérbeadó. Teleki-utca 54.

Intelligens fiatal román, magyar nyelvtudással pénztárosnő vagy ehhez hasonló állást keres. Cím a kiadóban. 5508

Vendéglőmhöz társat keresek. Értekezni lehet dr. Lenkei Kapuczinus-utca 20. 5509

Brilliáns,

arany és ezüst tárgyakért magas árat fizetek.

KLEIN

ékszerárúház
Avram Jancu, Rossuth-u. 4
Címre figyelni!!!

Uri háznál elsőrendű házikoszt kapható kihordásra is. Szacsavay-u. 36. ajtó 3. 5481

Budapestről érkezett női szabónő keres butorozott szobát konyahasználattal augusztus 1-ére. Schall Mariska, Váradi Zsigmond utca 21.

Intelligens asszony átvenne százalék v. fixszel jó forgalmú üzletet lehet tőzsde, bodega, élelmiszer üzlet. Papírszakmát is érttem. Leveleket a kiadóba „Jó üzletasszony” jelígre.

1 vagy 2 szobás mellékhelyiséges lakásért magas lelépést fizetek. Cím a kiadóban

Románul is beszélő jó megjelenésű hölgy, ki 10.000 lei kaucióval rendelkez, havonta ugyanannyit megkereshet Rozenczweignál, Szalardi-utca. 5506

Fiatal pár házmasternek ajánlkozik; férfi világszerelő, nő főzést taníthatást vállal. Cím Kalandánál.

Jómenetelű italméréshez társat keresek kevés befektetéssel. Cím a kiadóhivatalban.

Lakást

Mázakat

Szölöket

Birtokot

Butorozott lakást

bármit közvetít diszkrétan

Weisz Gizi

közvetítő iroda
Nyomda-utca 4.

Az „Építési és Telek- adásvételi Részvénytársaság” napi értesítője.

Intézeti helyiség: *Parcul Traian (Széchenyi-ter)* 12. értesítési idő: d. u. 4-6-ig
Ingatlanok eladását elvállaljuk, ingatlanok adás-vételét közvetítjük. Házak kezelését elvállaljuk. 24 százalékra elvállaljuk magánpenzekkihelyezését. - Kölcsönöket jelzálogra bekezeszünk.

Eladó ingatlanok:

Csengeri-utca 25. számú ház kisebb része. — Szacsavay-utca ház átadó szép lakással, tágas, szép műhellyel. — Kereszt-u. 9. sz. nagy bérház több részben is eladó. — Kereszt-utca 12-a több lakással, kerttel. — Széles-utca 1. szám. A régi vashidral szemben, előnyös vételi feltételek. — Heltai-utca 6. sz. több lakással. — Pece-utca 18. sz. ház 7 lakással, nagy fronttal. — Velencepart nagy raktár, szép lakás, gyári helyiségek, ipartelepnek nagyon alkalmas. Kolozsvári-utca bérház fűszerüzlettel, modern lakásokkal. Lukács György-utca 42. sz. ház több lakással, akár egészben, akár kisebb részben eladó. — Kálvária-utca gyönyörű villa 5 szobás szép lakással. Kálvária-utca 64. sz. félmeletes épület több lakással. — Kálvária-utca 34. sz. ház, 3 darab 1 szobás, 1 darab 2 szobás lakással, kerttel, vételár egyharmad része rajta maradhat. — Kálvária-utca 54. sz. 5 lakással, nagy telekkel. — Szállodának, vállalatnak alkalmas

16 szoba és mellékhelyiségeiből és egy önálló lakásból álló kettős épület gyönyörű berendezéssel eladó. Az egész elfoglalható. — Lipót-utca 1. alatti ház. Alsó-Nilgesztelep 100-16. ház, 8 lakással eladó. — Szőlős-utca 22. sz. a. 1 üzem, 2 szoba, előszoba, 3 darab 1 szobás lakás, istálló 8 lóra, magtár és pince. — Uri-utca 8 drb 1 szobás lakással, nagy műhely. — Körsoldalon Török-zugban Ötvös Mihály-féle szálló. — Ipari-telep 1/2 emeletes tágas nagy műhellyel, muaksházakkal, 2 hold kiterjedésben. — Tempom-utca 19. alatti ház 5 lakással, istállóal. — Teleki-utca bérház üzlettel, több lakással. — Szacsavay-utca 68. alatti bérház 15 lakással (egy lakás átadó) Kismagya-utca 27. ház átadó lakással. — Dobru 2 hold szőlő, 5 hold erdő, 5 hold föld, 2 ház 220.000 leiert eladó. — Fugyivársárhelyen 3 hold szőlő eladó. — Tenkei járásban évek óta fennálló, kitűnő fűszer- és vasúti, korlátlan italmérés, kávéház, faraktár lakással átadó. — Teleki-utca 9. alatti bérházban tágas pince és raktárhelyiség bérbeadó. Ujvároson 2 utcára nyíló emeletes bér-palota 11 szép modern lakással. Nagyszalontán 1 holdas nagy telek, uris szép lakással, iroda helyiségekkel, színekkel, bármely ipartelepnek alkalmas. Kiadó lakások, újvároson 2 szoba, konyha. Nilgesztelepen 1 szoba, konyha (35000 lei kamatmentes kölcsön ellenében, bér-fizetés nélkül) Ezenkívül sok ház eladó. Eladó házat, vagy üzletet, kihelyezendő pénzt jelentse be intézetünknek.

Hitelesített mérlegek

súlyok, űrmértékek továbbá épület- és butorvasalások nagy választékban

Stern József

vaskereskedőcégnél
Zöldfa-utca 10 sz.

Remélem tudja már hogy leggyorsabban Intézi el

utlevél ügyeit és VIZUMÁT

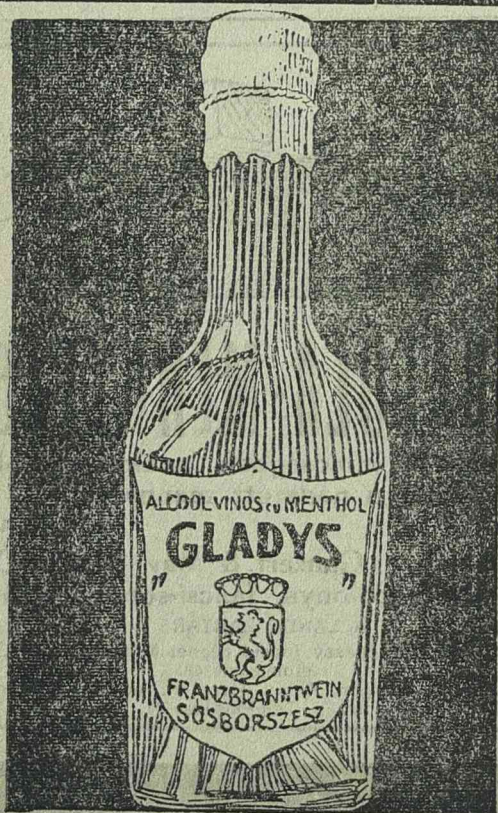
Kolozsváron, Braşovban és Bukarestben DEUTSCH és FIA futáriórdája
Palace (volt Panonia kávéház).

Perzsaszőnyegek

gyönyörű mintával, legjobb minőségű, 3x4 méter 12 mélyes evőeszköz és valódi ezüst tárgyak, bizomán árú sürgősen eladó

Sternberg

nél Szt László-
Telefon 13-45.

UTOLÉRHETETLEN,

de mégis kapható a

„GLADYS” sósorszesz

Lloyd 1728

Gyártja:

HERCZEG GÉZA
vegyészeti gyára CLUJ.

Bélyeggyűjtők figyelmébe!!

Legkedvezőbb alkalom
sorozatok kiegészítésére

Bel- és külföldi bélyegeken állandó választék. Bélyeg-kellékek: katalógus, csipesz, választék füzet, fogazatmérő, bélyegrendező könyvek (Einsteinbuch), albumok stb. raktáron. — Hiányjegyzékre rendeléseket az összeg előzetes beküldése, vagy megfelelő referencia ellenében azonnal fogantatosítok.

KEMÉNY A. bélyegkereskedő Oradea Mare (Nagyvárad), Str. Vlahuta (Szt János-u.) 50.

TELEFON 3-98.

A Kolozsvári CZELL-Sörgyár

SÖREI:

a HERCULES-tápsör
és a világos MONOSTOR-sör
a vezető márkák

Lloyd 1746

mert utolérhetetlen minőségűek. — Aki jó sört akar inni, csak ezeket kérje mindenütt. Főraktár: „ORIENT” Ipari és Kereskedelmi Rt. Oradea-Mare—Nagyvárad, Strd. Gilányi 5-7. Telefon 3-98.